Силабус навчальної дисципліни
«Універсальний дизайн»

Спеціальність: 022 «Дизайн»
Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти: магістр
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Вибіркова навчальна дисципліна
Курс **Семестр**	І курс 14 тижнів протягом 2-го семестру
Семестровий контроль	2 – екзамен
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/кількість годин	Обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 28 годин становить контактна робота з викладачем (14 годин лекцій, 14 годин практичних занять), 62 години становить самостійна робота здобувача вищої освіти
Мова викладання	Українська мова
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Дисципліна присвячена соціальній реабілітації людей з інвалідністю, універсальному дизайну; створенню міського та паркового середовища для людей з обмеженими можливостями, безбар'єрного простору, житлового середовища для літніх людей. Графічній побудові знаків та символів безбар'єрних просторів.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета, завдання)	Метою дисципліни є засвоєння методів і принципів створення дизайну оптимального зовнішнього та внутрішнього середовища (безбар'єрного простору) для перебування в них людей з обмеженими можливостями (людей з інвалідністю, літніх людей, вагітних жінок та жінок з малюками) в структурі міста. Оволодіння принципами графічної побудови знаків та символів безбар'єрних просторів. Завданням дисципліни є надання дизайнерам глибоких і сучасних знань щодо володіння універсальним дизайном, аналізу, синтезу та використання їх у практичних ситуаціях, навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій, пошуку, обробленню інформації з різних джерел, генерування нових ідей, розробляти та управляти проектами, діяти соціально відповідально та свідомо.
Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)	**а) для осіб, що мають профільну освіту (бакалавр):** *1. Знання:* графічне зображення проектних ідей в різних техніках; використання символів і знаків у проектній практиці; принципи використання зорової свідомості; застосування закономірностей площинної та об'ємно-просторової композиції;

	2. Вміння: реалізувати нові ідеї за умовних, формальних композицій, що розвивають логічне і творче мислення, уявлення про просторові зв'язки і відношення об'ємних елементів; самостійно працювати з навчальною та науково-технічною літературою; *3. Володіння навичками:* рисунку з натури та з уявлення, методом лінійного контуру та силуетної плями; уявлення про просторові зв'язки і відношення об'ємних елементів; створення образно-візуальної мови проектного образу; гармонізації форми. **б) для осіб, що мають іншу освіту:** *1. Знання:* шляхів розв'язання комплексних завдань і проблем, генерування нових ідей; *2. Вміння:* спілкуватися з представниками інших професійних груп, діяти соціально відповідально та свідомо, розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку мистецтв, використовувати програмні заходи комп'ютерних технологій. *3. Володіння елементарними навичками:* застосування інноваційних методів і технологій, методикою проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту, роботи з науковою та навчально-методичною літературою і мережею Інтернет, написання самостійної роботи з будь-якої теми.
Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)	ЗК1. Креативність. Здатність генерувати ідеї, які відповідають вимогам новизни, оригінальності та практичної доцільності. ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. Здатність формулювати задачу, використовувати для її вирішення потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку. ЗК3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК4. Здатність працювати в міжнародному професійному середовищі. ЗК5. Здатність розробляти та управляти проєктами. ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. СК1. Здатність застосовувати концептуальне проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог. СК7. Здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису, а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій. СК9. Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги). СК10. Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту.

Чому можна навчитися (результати навчання)	В процесі освоєння дисципліни студент формує і демонструє наступні компетенції: володіння культурою мислення, інструментарієм універсального дизайну, графічного відображення потреб універсального дизайну, здібності до узагальнення, аналізу, сприйняттю інформації, формування мети і вибору шляхів її досягнення. Засвоєння принципів створення оптимального дизайну внутрішнього та зовнішнього простору — безбар'єрного простору.
Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)	Методи поточного (формативного) оцінювання: Оцінювання роботи під час практичних занять з тем (ЗР1): усне або письмове опитування (МО2), колоквіум (МО3), тестування (МО4): -22 балів/ 11 балів. Оцінювання самостійної роботи з тем (ЗР1): реферати, есе (МО6), презентації (МО8), участь у наукових конференціях (МО7), командні проекти (МО5): - 9,5 балів/ 5 балів. Оцінювання самостійної роботи з тем (ЗР 2): реферати, есе (МО6), презентації (МО7), участь у наукових конференціях (МО8), командні проекти (МО5) ;- 12 балів/ 6 балів. Оцінювання роботи під час практичних занять з тем (ЗР 2): усне або письмове опитування (МО2), колоквіум (МО3), тестування (МО4): - 27,5 балів/ 14 балів. Метод підсумкового (сумативного) оцінювання Екзамен (МО1) - 20 балів / 12 балів. Згідно з критеріями оцінювання в робочій програмі навчальної дисципліни
Як можна користуватися набутимизнаннями і вміннями (компетентності)	Опанування дисципліни дозволить самостійно розробляти безбар'єрні простори у відповідності до потреб суспільства, враховуючи всі категорії населення. Глибокі й сучасні знання стануть підвалинами до абстрактного мислення, аналізу новітніх задач та вирішення їх за допомогою синтезу набутих компетентностей.
Навчальна логістика	**Зміст дисципліни**: Тема 1. Проблеми людей з обмеженими можливостями та шляхи їх вирішення методами дизайну. Тема 2. Інвалідність як соціальна проблема людства. Тема 3. Поняття терміну «інвалідність». Соціальна реабілітація. Тема 4. Створення без бар'єрного простору. Тема 5. Поняття терміну «універсальний дизайн» та його сучасне застосування. Тема 6. Досвід організації доступного міського та паркового середовища для людей з обмеженими можливостями. Тема 7. Досвід організації доступного міського та паркового середовища для людей з обмеженими можливостями зору. Тема 8. Обладнання території тактильними засобами

	інформації. Засоби візуальної, звукової і тактильної інформації. Луї Брайль та його подарунок людству. Тема 9. Дизайн для літніх людей. Тема 10. Основні нормативи облаштування території для людей з широким спектром інвалідності, літніх людей та жінок з малолітніми дітьми. **Види занять:** Лекція, практичне заняття, самостійна робота. **Методи навчання**: МН1 – вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо) МН2 – практичний метод (практичні заняття); МН3 – наочний метод (ілюстративний та демонстративний); МН4 – самостійна робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій - дистанційні, мультимедійні, веб-, віртуально орієнтовані тощо); **Форми навчання:** Контактна робота з викладачем - лекції, практичні заняття, самостійна робота. Згідно з тематикою в робочій програмі навчальної дисципліни.
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ	Рекомендована література та інформаційні ресурси **Література**: 1. Ієвлева В. П. Дизайн для людей з обмеженими можливостями: конспект лекцій для студентів магістерського рівня підготовки, за спеціальністю «Дизайн ландшафту». – Київ: НАКККіМ, 2017. – 80 с. 2. Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллєві заклади. ДБН В.2.2-16-2005. – Режим доступу: http:// netbaryerov.org.ua/doctup/bud-normy/51-material/dodatki/1216--2-16-2005. 3. Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення. ДБН В.2.2-17.2006. – Режим доступу: http:// netbaryerov.org.ua/doctup/bud_norm/DBN.2.2-17.2006_Budynky_i_sporudy.doc. 4. Будинки та споруди. Житлові будинки. ДБН В.2.2-15-2005 (витяг). Додатки В, Г. – Режим доступу: http:// netbaryerov.org.ua/doctup/bud_norm/1219871519.doc. 5. Громадські будинки та споруди. ДБН В.2.2-9-99 (витяг). Додаток Г. – Режим доступу: http:// netbaryerov.org.ua/doctup/bud_norm/1219871062.doc. 6. ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення». 7. Єрмаков В.П., Якунін Г.А. Розвиток, навчання і виховання дітей з порушення зору. – М.: Просвещение, 1990.

	8. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». 9. Закон України «Про ратифікацію Конвенції ООН про права інвалідів і факультативного протоколу до неї». 10. Нормы среды. Эргономика в дизайне / В.Ф. Рунге, Ю.П. Манусевич, – М.: «Архитектура - С», 2005. **Інформаційні ресурси**: 1. http://library.nakkkim.edu.ua - електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (ресурси вільного доступу, електронні журнали, сайти бібліотек); 2. http://www.nbuv.gov.ua - сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; 3. http://elib.nplu.org - електронна бібліотека «Культура України»; 4. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека; 5. www.nibu.kiev.ua – Національна історична бібліотека України.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Навчальний процес відбувається в аудиторії 001 13 корпусу НАКККіМ, також заняття можуть проходити в комп'ютерних класах 202 та 208, 7 корпусу Інституту дизайну та реклами. Наукова бібліотека і читальні зали забезпечують спеціальною літературою, наочними матеріалами. Під час занять активно використовується комп'ютерне програмне забезпечення, аналогові й цифрові навчальні приладдя, мультимедійні пристрої.
Кафедра	Кафедра дизайну середовища (аудиторія 201 в корпусі №7)
Інститут	Інститут дизайну та реклами
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 Мазніченко Олена Володимирівна Архітектор, канд. мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну середовища. Працює як архітектор-практик з 2003 р. багато реалізованих громадських та приватних проєктів: архітектурних, дизайнерських та ландшафтних. omaznichenko@dakkkim.edu.ua https://nakkkim.edu.ua/instituti/institut-dizajnu-ta-reklami/kafedra-landshaftnogo-mistetstva-ta-miskogo-seredovishcha

Оригінальність навчальної дисципліни (при наявності). Політика академічної доброчесності	На оригінальних авторських дослідженнях і власних матеріалах розробника робочої програми та силабуса даної дисципліни, а також на розробках і дослідженнях Жирнова А. Д., професора, кандидата сільськогосподарських наук, професора кафедри дизайну скнедовища НАКККіМ, побудовані змістовна спрямованість розділів, відповідна тематика лекцій та практичних занять.
Лінк на дисципліну	

Розробник _____ Мазніченко О. В.
підпис, піб

Обговорено на засіданні групи забезпечення освітньої програми

Гарант освітньої програми _____ Коваль Л. М.
підпис, піб

Затверджено
Завідувач кафедри графічного дизайну _____ Коваль Л. М.
підпис, піб

Затверджено
Завідувач кафедри дизайну середовища _____ Омельяненко М. В.
підпис, піб

Погоджено вченою радою Інституту дизайну та реклами
Голова вченої ради Інституту _____ Андресюк Б. П.
підпис, піб

Погоджено центром ліцензування академічної доброчесності та моніторингу якості освіти _____ Фоменко О. В.
підпис, піб